

GAZETA LWOWSKA.

z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garment, 2 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 4. listopada. Z dniem 10. b. m. rozpoczną się obrady dla ułożenia ustawy gmin wiejskich i miejskich. Do tych obrad zaprosiło prezydum Namiestnictwa następujących członków z obywatelstwa krajowego:

JW. *Włodzimierza hr. Russockiego*, honorowego asesora stanowego, właściciela dóbr, kuratora galicyjskiej kasy oszczędności, członka galic. Towarzystwa gospodarskiego.

JW. *Kazimierza hr. Krasickiego*, prezesa galic. stanowego Towarzystwa kredytowego, właściciela dóbr, pierwszego kuratora galic. kasy oszczędności, członka galic. Towarzystwa gospodarskiego.

W. *Felicjana Laskowskiego*, członka komitetu galic. Towarzystwa gospodarskiego, dyrektora galic. stanowego Towarzystwa kredytowego, właściciela dóbr.

W. *Konstantego Tchórznickiego*, dyrektora galic. stanowego Towarzystwa kredytowego, właściciela dóbr.

W. *Waleryana Podlewskiego*, właściciela dóbr, członka galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego.

W. *Alexandru Napadiewicza*, doktora praw, właściciela dóbr, członka galic. Towarzystwa kredytowego.

W. *Jana Fedorowicza*, właściciela dóbr, członka galic. Towarzystwa gospodarskiego.

W. *Schnaydra*, właściciela dóbr i rządcy dóbr w Białymkamieniu.

Wielebnego *Adolfa Haase*, superintendenta, członka wydziału gminnego we Lwowie.

W. *Marcelego Tarnawieckiego*, adwokata krajowego, właściciela dóbr, członka lwowskiego wydziału gminnego.

W. dr. *Jana Czajkowskiego*, adwokata krajowego, właściciela dóbr, członka lwowskiego wydziału gminnego.

W. *Karola Wenera*, kupca gremialnego, członka izby handlowej, dyrektora galic. kasy oszczędności, członka lwowskiego wydziału gminnego.

W. *Franciszka Kroebła*, burmistrza przy magistracie lwowskim.

W. *Alexandra Rolę Janickiego*, przełożonego powiatu w Birczy.

W. *Włodzimierza Mandla*, przełożonego urzędu gminnego w Tarnopolu.

W. *Jana Zycha*, przełożonego urzędu gminnego w Drohobyczu.

Pana *Greschla*, wójta gminy w Hołosku, i pana *Kracmera*, wójta kolonii w Nowem Chrusnie.

Lwów, 3. listopada. Dnia 31. października r. b. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część X. oddziału I. Dziennika rządowego z roku 1859 dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Ta część zawiera:

Nr. 111. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 13. czerwca 1859, o wyniesieniu ubocznych urzędów celnych klasy I. w Capodistria i Lussinpiccolo na główne urzęda celne klasy II.

Nr. 112. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 14. czerwca 1859, co do chwili rozpoczęcia prawomocności ustawy notaryalnej w okręgach wyższych sądów krajowych, krakowskiego i lwowskiego.

Nr. 113. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 22. czerwca 1859, względem wydania obligacyi długu państwa na zapadłe prowizye u dobrowolnej pożyczki z roku 1854.

Nr. 114. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 14. czerwca 1859, którem na mocy najwyższego postanowienia z dnia 29. maja 1859, zaprowadzony został nowy regulamin studyów i egzaminu na magistra i doktora farmaceutyki we wszystkich farmaceutycznych zakładach naukowych cesarstwa.

Nr. 115. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 22. czerwca 1859, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których

zaprowadzane jest myto, względem warunkowego uwolnienia od myta sług, stangretów i masztalerzów jenerałów.

Nr. 116. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 25. czerwca 1859, o rozpoczęciu prawomocności ustawy notaryalnej w Kroacji i Sławonii.

Nr. 117. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 1. lipca 1859, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z oznaczeniem kursu „korony“ i „półkorony“ w kasach rządowych.

Nr. 118. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 3. lipca 1859, o ograniczeniu zakazu wywozu żelaza do Serbii, Bośni i Księstw Naddunajskich na żelazo surowe w bryłach i bałwanach.

Nr. 119. Cesarskie rozporządzenie z dnia 25. czerwca 1859, obowiązujące w Węgrzech, Kroacji, Sławonii i w województwie Serbskiem z banatem Temeskim, o załatwianiu cywilnych pretensyi do dawniejszych domestykalnych kas komitatowych w rzeznaczonych krajach koronnych.

Nr. 120. Rozporządzenie naczelnej komendy wojskowej i ministerstwa skarbu z dnia 30. czerwca 1859, obowiązujące w Pograniczu wojskowym, względem rozciągnięcia uwolnienia od tax przyznanego spółkom domowym na Pograniczu przy podziałach, na mocy najwyższego postanowienia z dnia 25. lutego 1859, (Dziennik praw państwa nr. 40) także i na przystąpienie do spółki, na złączenie się z nią przez śluby małżeńskie lub przez intabulacyę.

Nr. 121. Rozporządzenie ministerstw sprawiedliwości i skarbu z dnia 2. lipca 1859, obowiązujące w całym państwie, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, mocą którego uregulowane zostało postępowanie przy udzielaniu sądowych rozporządzeń, wydanych do publicznych kas, i ich władz przełożonych w sprawie zakazu sekwestracji, przyznania lub wydania publicznych obligacyi i prowizyi od nich.

Nr. 122. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3go lipca 1859, obowiązujące w całym państwie, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, mocą którego uregulowane zostało postępowanie przy oznaczaniu warunków exekucyjnych licytacji dóbr takich, na których tabularnie cięży dług zaciągnięty w galicyjskim stanowym zakładzie kredytowym, lub w wydziale dla kredytu hipotecznego, utworzonego ze strony uprzywilejowanego austriackiego banku narodowego.

Nr. 123. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 5go lipca 1859, obowiązujące w całym państwie, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, o potrzebie podpisu adwokata na podaniach w sprawach, do ustnego postępowania spornego przeznaczonych.

Nr. 124. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 7. lipca 1859, obowiązujące w całym państwie, mocą którego rozciągnięty został termin do ściągnięcia dwókrajcarówek monety konwencyjnej aż do końca grudnia 1859.

Nr. 125. Konwencya między Austryą, Francją i Sardynią z dnia 8. lipca 1859, względem zawieszenia broni.

Nr. 126. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 8. lipca 1859, obowiązujące w całym państwie, względem ukarania za podrabianie i fałszowanie marków listowych i stemplowych.

Nr. 127. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 8. lipca 1859, obowiązujące we Węgrzech, Siedmiogrodzie, Kroacji i Sławonii, województwie Serbskiem i banacie Temeskim, względem uwolnienia od stempla podań, pism, dokumentów i rozpraw w sądach urbaryalnych, w przypadkach, w których wydzielenie pastwisk i regulacya lasów wniesione zostały przez zastępcę z urzędu ustanowionego.

Nr. 128. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 14. lipca 1859, obowiązujące w krajach koronnych Austrii powyżej i poniżej Anizy, Saleburgu, Tyrolu, Styrii, Krainie, Karyntyi, Tryeście i Wybrzeżu, w Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi, Krakowie i na Bukowinie, względem kompetencyi władz politycznych do rozpoznawania i rozstrzygania pretensyi o wynagrodzenie szkody zrzędzonej przez dzikie zwierzę.

Nr. 129. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości i handlu z dnia 14. lipca 1859, obowiązujące w całym państwie, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, z rozkazem, ażeby zaprowadzenie postępowania ugodnego komunikowane było c. k. drukarni nadwornej i rządowej.

Nr. 130. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18. lipca 1859, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy te, w których istnieje węgiersko-siedmiogrodzka proce-

dura cywilna, tudzież Pogranicze wojskowe, względem spiesniejszego ściągania wierzytelności, udowodnionych dokumentami publicznymi lub wierzytelnymi, tudzież wierzytelności wpisanych do tabuli krajowej, księgi miejskiej lub gruntowej.

Nr. 131. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18. lipca 1859, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których istnieje węgiersko-siedmiogrodzka procedura cywilna, względem spiesniejszego ściągania wierzytelności, udowodnionych dokumentami publicznymi lub legalizowanymi, tudzież wierzytelności wpisanych do protokołu księgi gruntowej, prowadzonej wedle rozporządzenia z dnia 15. grudnia 1855 nr. 222 Dziennika praw państwa, jakoteż względem egzekucji dla zabezpieczenia się w ciągu procesu, wytoczonego w głównej rzeczy.

Nr. 132. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 18. lipca 1859, obowiązujące w całym państwie, wyjąwszy Pogranicze wojskowe, względem postępowania z wykonaniem prawa zabezpieczenia, uzasadnionego w artykułach 25 i 29 ustawy wexlowej.

Nr. 133. Manifest Jego Mości Cesarza z dnia 15. lipca 1859, ogłaszający ludom Austrii, że z Cesarzem Francuzów ułożone zostały przedugodne warunki pokoju.

Sprawy krajowe.

(Mianowanie. — Wyszczególnienie.)

Wiedeń, 1. listopada. Jego c. k. apostolska Mość raczył mianować najlaskawiej najwyższą uchwałą z dnia 29. października b. r. feldmarszałka księcia Windischgrätz, przy następującej zmianie w zarządzie związkowej twierdzy Moguncyi, gubernatorem, a fml. Franciszka barona Paumgarten wicegubernatorem tej związkowej twierdzy.

— Jego c. k. apostolska Mość raczył nadać najlaskawiej najwyższą uchwałą z dnia 20. października b. r. honorowemu kanonikowi i rz. kat. proboszczowi w Drohobyczy Leonowi Lubicz Załęskiemu w uznaniu jego w ciągu pięćdziesięciu lat położonych zasług około swojej parafii i oświaty ludu kawalerski krzyż swojego najwyższego orderu „Franciszka Józefa“

Ameryka.

(Doniesienia z Hajty.)

Hajty. *Moniteur Haitien* podaje następujące szczegóły o przyaresztowaniu mordercy, który zabił córkę prezydenta republiki: „Niewątpliwie o tem bynajmniej, że skrytobójstwo popełnione dnia 3go września na córce prezydenta było hasłem do wybuchu spisku. Śledztwom policji powiodło się schwytać mordercę w osobie pewnego Tymoleona Sanon, który natychmiast uczynił najobszerniejsze zeznania. Spiskowi spodziewali się, że prezydent republiki pospieszy natychmiast na miejsce popełnionej zbrodni, gdzie go także chciiano zabić.“

Hiszpania.

(Sprawa marokańska na zgromadzeniu Kortezów. — Armia hiszpańska. — Korespondencje z Tangieru.)

Madryt, 22. października. W senacie i na zgromadzeniu zdawał dziś prezydent ministrów, marszałek O'Donnell, obszernie sprawozdanie o powodach sporu z Marokiem i oświadczył wyraźnie, że Marokowi wypowiedziana będzie wojna. W obydwóch izbach przyjęto oświadczenie to okrzykiem: „Niech żyje Królowa!“ i powzięto jednomyślnie rezolucję tej treści, że postępowanie ministerstwa zasługuje na powszechne uznanie. Minister finansów odczytał następnie rozmaite projekta względem otrzymania kredytu na pokrycie koniecznych w tej mierze wydatków. I tak podwyższone być mają nie tylko wszystkie podatki, lecz oprócz tego odciągać będą urzędnikom jedną część przypadającej im płacy ze skarbu publicznego.

Gibraltar Chronicle wspomina o dawniejszej już depeszy londyńskiej, którą rząd angielski zawiadomił gabinet Jej Mości Królowej, jako niezaprzecza tego bynajmniej, że Hiszpania ma prawo żądać od Cesarza marokańskiego słusznego zadośćuczynienia za doznaną napaść, a nadto niemoże jej być wzbronionem doczasowe obsadzenie Tangieru lub jakiego innego miejsca wybrzeżnego dla lepszego ułatwienia tego zamiaru. Gabinet angielski oświadcza przy tem, jako konsul angielski w Tangierze otrzymał polecenie do uwiadomienia rządu maurytańskiego, że w tej sprawie nie może spodziewać się żadnej pomocy od Anglii.

— Według wiarygodnych sprawozdań przesłanych z Madrytu francuskiemu Monitorowi floty, wynosić ma armia hiszpańska przeznaczona na wyprawę marokańską 50.000 zbrojnych, i składa się z trzech korpusów armii i z jednej dywizji rezerwowej. Naczelnym wodzem jest generał O'Donnell; pierwszym korpusem dowodzić będzie generał-major Rafał Echague, drugim generał-porucznik Juan Zavala, trzecim generał-porucznik Ros de Olano, a dywizją rezerwową generał-porucznik hr. Reus. Wyprawa składa się teraz ze 40 batalionów liniowych i z 16 strzeleckich, każdy po 700 zbrojnych, z jednego batalionu inżynierskiego, z 11 szwadronów jazdy, z 80 dział polowych, z których większa część jest gwintowanych, i nareszcie z pociągu. Sześć paropływów handlowych i 8 wojennych przeznaczono do przewozu wojska z rozmaitych portów do Algeiras i do Puerto Santa Maria. W zatoce Algeiras znajduje się obecnie przeszło 30 francuskich, rosyjskich i angielskich okrętów wojennych. Zwyczajną służbę wojskową w kraju odbywać

mają bataliony prowincjonalne w liczbie 60, a w ogóle stanąć ma w tej mierze 72.000 ludzi pod bronią.

— Jeden z korespondentów z dnia 17go października pisze z Tangieru:

„Wczoraj zajmowali się Europejczycy przenoszeniem swoich ruchomości na okręta w porcie tutejszym, chcąc jutro odpłynąć. Parowa szalupa Jej Mości Królowy „Vulture“ i kanonierska łódź „Cognette“ zarzuciły w porcie kotwice, i spodziewano się, że angielski konsul ubezpieczył pierwiej na okrętach wszystkich swoich rodaków, nim sam wsiądzie na okręt. Całą ludność miasta opanowało przerażenie, a głównie cudzoziemców, którzy z bojaźnią szukali na statkach miejsca dla siebie i swoich rzeczy. Marokańskie władze wcale nie przeszkadzały Europejczykom odjeżdżać i zakieierać swoje ruchomości.“ W innym liście z Tangieru piszą:

„P. Blanko nadjechał tu hiszpańską fregatą parową; ale nie wysiadł z okrętu, bo odbywa kwarantanę. Słychać, że Hiszpanie równocześnie przedsięwzięli szturm lądem i morzem, poczem obsadzą Tetuan i Tangier. Także mówią, że p. Blanko żądał pięć milionów dolarów jako wynagrodzenie za kosztą uzbrojenia wyprawy. Wczoraj było święto u Maurów, i tłumy plemięców z Angory zeszyły się do miasta. Z tego powodu upraszał El Katib p. Drummond Hay odradzać Europejczykom od wsiadania na okręta, bo obawiał się, że te plemiona upatrywałyby w najmniejszym ruchu powód do gwałtów. P. Drummond Hay dowiedziawszy się, że te plemiona wieczorem opuszczą miasto, przyrzekł El Katibowi czekać do jutra. El Katib nakazał administratorowi celnego urzędu nie czynić żadnych trudności tym, którzy chcą odpłynąć. P. George V. Brown, konsul zjednoczonych Stanów, przygotowywał się odjechać ze wszystkiem do Gibraltaru.“

Znów inny list donosi, że Mulej Abbas, brat teraźniejszego Cesarza, spodziewany był w Tangierze na czele 30.000 ludzi, i że angielski ambasador odpłynie wojennym parostatkem znajdującym się w porcie Tangieru.

Anglia.

(Doniesienia z Przylądka.)

Londyn, 29. października. Z Przylądka nadeszły wiadomości z dnia 20. września. Tamtejszy parlament został odroczony do dnia 16. listopada. W dniu gdy odchodziła poczta, była roczna wystawa stowarzyszenia gospodarskiego. Nadesłano sprzęty na 4000 funt. szterlingów, między temi 42 rozmaitych pługów a wszystkie z Ameryki. Zastanowiło to sędziów nagrody, że z Anglii tak mało rzeczy na wystawie.

Francya.

(Wiadomości bieżące. — Nowiny dworu. — Misyja kapitana Russel. — Kanał Suezki.)

Paryż, 29. października. *Patrie* pisze: Zapewniają, że znacznie zmniejszył się opór papieskiego dworu przeciw reformom, które zażądała Francya na mocy układów w Villafranca. Ojciec święty, jak twierdzą, idąc za osobistym przekonaniem, zgodzić się miał na wiele, co książę Grammont przełożył. Jeżeliby w tem prawda była, upadłaby jedna z większych trudności w włoskiej kwestyi.

— Marszałek Canrobert przyjechał do Paryża. Belgijski minister wojny, generał Chazal, po kilku dniach pobytu w Paryżu wyjechał do Bruxeli.

— Dzienniki paryskie zastanawiały się od niejakiego już czasu nad tem, czy też lord Cowley, poseł angielski, otrzyma zaproszenie do Compiegne. Teraz donosi *Patrie*, że lorda i panią Cowley zaproszono w tę gościnę, a mianowicie na pierwszy tydzień listopada.

— Kapitan fregaty, Russel, odjechał z Paryża w towarzystwie dwóch oficerów okrętowych. Najprzód udaje się do Rzymu — jak pisze o tem *K. Z.* — z listem Cesarza do J. Ś. Papieża, a pismo to odnosi się do zamierzonej przy protekcyi francuskiej organizacji kościoła katolickiego w Abyssynii. Z Rzymu odjeżdża p. Russel do Malty, a następnie na Alexandryę do Suez, z kąd nareszcie odpłynie do Massuy.

— *Constitutionnel* rozpisuje się, jak we Francyi wszyscy są za kanałem Suezkim; i dodaje, że chociaż zdaje się niepodobne, a przecie istotnie wydany jest rozkaz zastanowić wszelkie roboty, i że temu winien jest p. Bulwer, który takie rozporządzenie wymógł na w. Porcie. Wprawdzie Anglia zawsze przeciwną była temu projektowi, ale uczestnicy tego przedsięwzięcia mogą być spokojni i czekać cierpliwie, dopóki Francya nie znajdzie stosownej chwili do czynnego poparcia. Angielska opozycja nie ma słusznego powodu, w samym nawet angielskim gabinecie nie pochwalają jej pp. Russell, Gladstone i Milner Gibson.

Włochy.

(Zaburzenie palermitańskie. — Ustawa gminna w Sardyńskim. — Administracja Lombardy. — Arsenał morski. — Wiadomości bieżące.)

Gazz. di Mil. zawiera niektóre szczegóły o zaburzeniach w Bagary pod Palermo. Hufiec złożony ze 40 niemal powstańców uderzył na komorę celną, zabrał pieniądze w kasie i kilka sztuk broni palnej, a potem rozbroił straż gwardyi miejskiej w Porticello i w Santa Flawia. Władza krajowa wysłała na poskromienie tych zaburzeń 50 żołnierzy policyjnych; rokoszanie umknęli szukając schronienia w niedostępnych kryjówkach gór Villabate, i tylko jednego powstańca pochwycono. Hufiec ten złożony był z samych

tylko włościan z Bagaryi, a ile wiadomo, niezwykli włościanie sycylijscy zajmować się polityką.

— Do *Patrie* piszą: „Na wczorajszej radzie ministeryalnej w Turynie pod prezydencją Króla potwierdzono nowe ustawy gminne i prowincyjne. Według nich odstępuje rząd od centralizacji i przechodzi do wolnej administracji lokalnej. Państwo więc będzie się dzielić na prowincje, a prowincje na obwody. Każda prowincja ma gubernatora i kolegium radców. Każdy obwód ma intendanta. Ogłoszenie ustawy nastąpi na przyszły tydzień.“ — Nowa ustawa gminna według *Köln. Ztg.*, zdaje się jednym zanadto, drugim za mało liberalna. Wszyscy obowiązani do podatku, a co płać 5 lire, mają prawo wyborów. Państwo będzie podzielone na 17 prowincji. Ogłoszenie ustawy nastąpi 28. b. m.

— Piemontscy komisarze zamierzają zaprowadzić w Lombardji prowincjonalne i komunalne ustawy Piemontu. Medyolan, pisze *Union* przy tej sposobności, „zajął by tem samym stanowisko bardzo upokarzające, utraciłby swoją prefekturę finansową, fabrykę tytoniu etc. a komunalne dobra zostałyby oddane pod opiekę centralnej administracji, co sprzeciwia się tak istniejącym dotąd zwyczajom jak najdawniejszym tradycjom kraju. Ażeby utrzymać te przywileje i zaprotestować przeciw zapowiedzianej zmianie wyjechał Podesta Medyolanu do Turynu. Medyolanie nie tylko że trzymają się ściśle swoich praw i zwyczajów, ale utrzymują z dumą, że ich system municypalny jest lepszy niż piemontski.“

— Do paryskiego dziennika *Presse* piszą w tym przedmiocie: Temi dniami przyjechał z Turynu do Medyolanu młody urzędnik dla organizowania kwestury, zadiwił się jednak nie mało, gdy zastał wszystko w stanie jak najlepszym, jak n. p. statystyczne wykazy ludności i rejestra kontroli, które każdemu państwu posłużyłyby mogły za wzór, oraz archiwa, w których alfabetycznie uporządkowane są wszystkie procesa od dwiestu lat. Urzędnik był zmuszony oświadczyć, że Medyolan niepotrzebuje reformy.“

— *Gazzetta Piemontese* ogłasza królewski dekret względem urządzenia arsenału morskiego w Varignano, ażeby założyć główną stację marynarską. Na potrzebne do tego roboty wyznaczono 8 milionów; ta suma w połączeniu z 2 milionami rezerwowanymi ustawą z dnia 21. lutego 1859 r. wynosi 10 milionów, którą według ustawy z dnia 4. lipca 1857 roku przeznaczono na te roboty.

— *Armonia* pisze, że w Turynie przezimować ma część francuskich wojsk pozostających jeszcze we Włoszech, i że do Turynu przyjechać ma także marszałek Vaillant. Mówią, że adwokaci turyńscy wnieść chcą petycję przeciw zamierzonemu przeniesieniu kasacyjnego trybunału z Turynu do Medyolanu. Projekt tego przeniesienia spowodować miał ministra sprawiedliwości Miglietti do dymisji.

Państwo kościelne. *Gazz. di Venezia* zawiera następującą korespondencję z Ankony:

„Potąd utrzymuje się jeszcze pokój w Rzymie, lecz tajemne nurtowania polityczne wcale nie ustają. Żołnierzy usiłują odwieść od ich powinności. Rząd czuwa nad utrzymaniem porządku z wszelką usilnością, i radby złemu ile możności zapobiedz. Żyjemy jednak w takich czasach, w których złość zwykle przemaga. Garybaldi był w Rimini i zagrażał ztamtąd miastom Fano i Urbino. Zakupił kilka większych łodzi, które mógłby najechać ziemię kościelną od morza. Zdaje się, że zamierza uderzyć na Fermo, by ztamtąd wznieść zaburzenie w Abruzzach. To jednak nas pociesza, że umysł J. Ś. Papięży jest niezłomny, i że w końcu zdoła przeciw przelomać wszelkie groźne przeciwności.“

Niemce.

(Nowe mianowania. — Nowa organizacja armii pruskiej uchwalona.)

Berlin, 28. października. Jak słychać, mianować będą osobnego ministra królewskiego domu, i że ten urząd nie może piastować najwyższy podkomorzy.

— Z Berlina donoszą, że Jego królewicz. Mość Książę-Rejent potwierdził już nową organizację armii według propozycji ministerstwa wojny dnia 28go z. m. *Neue Pr. Ztg.* stwierdza tę wiadomość.

Rosya.

(Wiadomości bieżące.)

Petersburg, 22. października. *Gazeta senacka* ogłasza budżet dworu wielkiego księcia następcy tronu; wyznaczono rocznie 100.000 rubli srebrnych. Prócz tego przypada jeszcze na konie, pojazdy, koniuszego itd. kwota blisko 49.000 rubli. Według uwagi dziennika *Invalid* zdaje się, że także i Rosya brać będzie udział w wyprawie na Chiny, gdyż do wiadomości o przybyciu generała hrabi Murawiewa na rzekę Pejho dodaje: „Zapewne zgromadzi się tam wkrótce większa siła rosyjska, ażeby poprzeć powszechnie usiłowania i Chiny opamiętać.“

Do *Schl. Ztg.* piszą: ze znizieniem czasu służby w armii wydano stosowne rozporządzenia, ażeby skutki krótszego czasu służby w armii nie dały się czuć tak mocno. Postanowiono popierać dobrowolną służbę z ochoty, po części dekorowaniem tych żołnierzy, którzy się nakłaniają do tego, a po części datkami na rękę. Słychać, że wielki książę Konstanty od swojego powrotu zajmował się dotąd wyłącznie sprawami swojego departamentu, i nie brał żadnego udziału w pracach głównego komitetu kwestji włościańskiej, którego był prezydentem.

Księstwa Naddunajskie.

(Siabość księcia Miłosza.)

Według wiadomości prywatnych z Kragujewaczu zamysła książę Miłosz wyjechać ztamtąd 24go i na Pożarewacz wracać do Belgradu. Cierpi na boleści serca teraz częściej i mocniej niż kiedy. Dawniej ból trwał 4 do 6 godzin i ustawał na 10 do 14 dni; obecnie zaś następują boleści prawie co drugi dzień i trwają 36 godzin. Dr. Balassa, którego przed kilku miesiącami wezwano z Pesztu na konsylium, zalecał pacjentowi spokojność i wstrzymanie się od wszelkich spraw publicznych, aby nie drażnić cierpiącego organu. Książę Miłosz nie usłuchał tej rady, a boleści nastają częściej i gwałtowniej.

Grecya.

(Ludność Grecyi.)

Ateny, O stosunkach ludności Grecyi zawiera *Köln. Ztg.* co następuje: W roku 1821, gdy wybuchła rewolucja, miała Grecya 675.646 mieszkańców; w roku 1831: 712.608, a w roku 1855 1.067.216. Z tych jest 243.807 rolników, 6925 kupeców, 20.775 rybaków i zeglarzy, 22.609 rzemieślników, 64.961 uczniów, 5232 księży, 12.549 urzędników cywilnych i wojskowych, 274 lekarzy, 254 adwokatów, 679 profesorów, 1300 akuszerok i 11.149 ubogich. Miast jest 47, a włości 2603.

Turcya.

(Stan rzeczy w Turcyi.)

— Do *Constitutionnela* piszą z Konstantynopola: „Od czasu, gdy wydano Hatti-Humayum, nie wykonano żadnej z przyrzeczonych reform pomimo wszelkich rad i wsparcia europejskich mocarstw. Stosunki chrześcian w gruncie nie zmieniły się wcale. Z jednej strony narażeni są na fanatyzm tureckiej ludności, z drugiej strony na zdzierstwa rządowych urzędników. Tureckie finanse są w stanie najgorszym. Ostatnie sprzysiężenie jest jasnym dowodem nieprzewidywanego oporu znacznej większości muzułmanów przeciw reformom. Przed trzema laty zdawało się, że cywilizacja Turcyi iść może przy mahometańskim żywiole. Dziś zapewne przekonały się rządy, które podpisały traktat paryski, że rady ich były bezskuteczne. Dotąd zachowywały się prawie biernie. Wręczeniem memoryału uczyniono teraz pierwszy wspólny krok. Chrześciańskie mocarstwa Europy rozpoznały niedostateczność środków używanych dotąd na wewnętrzną organizację Turcyi, i oświadczyły Turcyi wyraźnie, czego po niej Europa oczekuje. Zachodzi pytanie, czy Sułtan i ministrowie przy najlepszych swoich chęciach są w stanie odpowiedzieć warunkom programu. Pomijamy kwestję niezgodności Islamu z zasadami dzisiejszej cywilizacji, i ograniczamy się tylko na istocie czynu. Turecki rząd ma do zwalczenia dwie wielkie trudności: nadzwyczajne zepsucie swoich urzędników i fanatyzm mahometańskiej ludności.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Turyn, 31go października. *Gazzetta piemontese* ogłasza nową ustawę gminną dla Lombardji i Sardynii. Kraj będzie podzielony na 17 prowincji. Ustawa ma w ogóle na względzie centralizację, ale przytem użycza gminom różnych swobód. Dalej ogłasza dziennik urzędowy rozpisanie nowej pożyczki na 100 milionów lirów. — Baron Manno, pierwszy prezydent sądu kasacyjnego protestował przeciw przeniesieniu tego trybunału do Medyolanu. Dozór nad kolejami lombardzkimi poruczony został zamiast dawnej jenerałnej inspekcji dwóm komisarzom, którzy mają czuwać także nad kolejami Wiktora Emanuela od Tyczynu do Suzy. — Na gościńcu z Melegnano napadło niedawno jednastu zbrojnych zbrojców kilku podróżnych i zrabowało wszystkich. — Podług wiadomości z Neapolu objął jenerał Filangieri znówu ministerjum wojny.

Parma, 28. października. W Poli porwała się ludność na dziewięciu karabinierów, którzy chcieli uwięzić kilku opierających się rekrutacyi. Przyszło do walki, w której kilkoro ludzi zabito i raniono; do 100 powstańców schroniło się w góry, gdzie ścigają ich karabiniery i gwardya narodowa.

Madryt, 29. października. Rząd hiszpański ogłosił urzędownie blokadę wybrzeży afrykańskich.

Nowy York, 20. października. Powstanie murzynów w Harpers Ferry przytłumiono już zupełnie.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. listopada.

Para	Barometr w mierze parys. sprawdzony do 6" Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	320.24	+ 7.4°	77.2	połud.-zach. sł.	pochmurno
2. god. po poł.	321.47	+ 10.4°	56.8	zachodni „	„
10. god. wiecz.	323.82	+ 8.4°	59.4	„ „	„

T E A T R.

Jutro na dochód pana Wilhelma Schmidts nowa komedia niem. ze spiewami: „**Ein armer Dienstbothe**,“ oder: „**Lemberg wie es weint und lacht**.“

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. listopada.

Hotel rosyjski: PP. Białobrzyski Stan., z Dziedziłowa. — Jasiński Józ., z Zabłotowa. — Petrowicz Kaw., z Wołostkowa. — Albrechowiec Alex., ces. ros. poruczn. inżyn., z Krakowa.
 Hotel europejski: Młocki Franc., z Bileza. — Matkowski Jan, z Władziża. — Zgadzński Konst., z Ulicka. — Jaruntowski Jan, z Hermanowic. — Mazaraki Jędrzej i Turkul Erazm, z Nesterowice.
 Hotel Langa: Marketicz Tom, c. k. rotm. żand., z Włoch. — Ustrzycki Waler., z Radymna.
 Hotel angielski: Tyszkowski Józef, z Rybotycz.
 Hotel krakowski: Wysocki Kaz., z Hrehorowa.
 Dóm zajezdny nr. 176³/₄: Tomnikowski Kaj, z Łokicy.
 Do domu prywatnego nr. 437³/₄: Koller Fryd., doktor med., z Wiednia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. listopada.

PP. Sroczyński Fel., do Brusna. — Metelski Leonard, do Komarna. — Malczewski Jul., do Skwarzawy. — Jankowski Lud., do Bożykowa. — Sobański Izidor i Raciborowski Wacław, do Krakowa. — Szydłowski Adolf, na Podole. — Br. Bretfeld Ant., do Czerniowiec. — Jablonowski Ant., do Rawy. — Kwasowicz d'S amohor Jan, c. k. rotm., do Żółkwi.

Kurs lwowski.

Dnia 3. listopada

		gotówka		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	73	5	79
Dukat cesarski	" "	5	76	5	82
Półimperyal zł. rosyjski	" "	9	87	10	—
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	89	1	93
Talar pruski	" "	1	82	1	86
Polaki kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galic. listy zastawne za 100 zlr.	bez kuponów	82	3	82	50
Galic. obligacje indemnizacyjne	" "	71	75	72	28
5% Pożyczka narodowa	" "	76	45	77	10

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3 listopada.

		zł.	cent.
Instytut kupił przez kuponów 100 po	wal. austr.	—	—
" sprzedał " " 100 po	" "	82	50
" dawał " " 100	" "	82	—
" żądał " " 100	" "	—	—
Wartość kuponu od 100 zlr.	" "	1	42 ¹ / ₂

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3 listopada

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. — Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 77 20 Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. — Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. — Metaliki po 5% za 100 zł. 71.40; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. — po 3% za 100 zł. —; po 2¹/₂% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. — Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. — z roku 1854 za 100 zł. —. — Losowane obligacje dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. — Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —; po 2¹/₂% za 100 zł. —; po 2¹/₄% za 100 zł. —; po 2% za 100 zł. —; po 1³/₄% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. — **B. Krajów koronnych.** Obligacje indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Banatu Temeskiego, Kroatyi i Slavonii —; Galiej —; Bukowiny —; Siedmiogrodu —; innych krajów koronnych —; z klauzulą losowania w roku 1869 —. — Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcje. Banku narodowego sztuka 887 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 202.50; niższo-aust. towarzystwa eskomtowego —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —; kolei Cisy po 200 zlr. m. k. —; lomb.-weneck. kol. żelaz. —; wach. kolei Cesarza Franciszka Józefa —; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 zlr. —; Lloyd'a w Tryeście po 500 zlr. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; na 6 lat po 5% za 100 zł. —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wekslowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 104 75. Berlin za 100 talarów —. Wrocław za 100 talar. —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —. Genua za 100 lirów piemonckich —. Hamburg za 100 marko banko —. Lipsk za 100 talarów —. Livornna za 100 lirów toskańskich —. Londyn za 10 funtów szterl. 122 25. Lugdun za 100 franków —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Marsylia za 100 frank. —. Paryż za 100 fr. —. Praga za 100 zł. wal. austr. —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —. Wenecja za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrow wołoskich —. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich —. Wekslowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5.81, dukaty ces. pełnej wagi. —. korony —. półkorony —.

KRONIKA.

Ceny mięsa wołowego dla ludności chrześcijańskiej we Lwowie na czas do 3. od 9. listopada.

Tutejsi rzeźnicy i rzeźniczki podali na bieżący tydzień następujące ceny rozmaitych gatunków mięsa:

		Pelędwica	Rozbratel	Pieczeń	Ozór	Ogon	Krzyżówka	Pieczeń biała	Krajówka	Usztyk	Kark	Szpunder	Pół-żebro	Grube żebro	Łopatka	Piers (brust.)	Części przydatne od tyłki i głowy	Uwaga.	
1 funt wiedeński za krajecary w walucie austriackiej.																			
Frankowska Joanna	Cela nr. 1	26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Żelichowski Jan	" 2	26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Motylewski Franciszek	" 3	30	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Sidorowicz Stanisław	" 4	35	18	18	30	14	18	18	22	18	14	16	14	14	14	14	16	14	
Kohmann Ignacy	" 5	25	18	18	20	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Antoni (syn)	" 6	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	16	14	14	14	14	16	14	
Lipanowicz Piotr	" 7	30	20	20	25	14	20	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Solaka Józefa	" 8	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	16	14	14	14	14	16	14	
Hachlewska Apolonia	" 9	26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Zaworska Agnieszka	" 10	26	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Kohmann Antoni (ojciec)	" 11	35	20	20	30	14	20	20	20	20	14	16	14	14	14	14	16	14	
Łepiecki Maciej	" 12	35	20	20	30	14	18	18	20	18	14	16	14	14	14	14	16	14	
Motylewski Wojciech	" 13	30	18	18	20	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Mokrzycki Jędrzej	" 14	30	18	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Beitscher Daniel	" 16	20	16	16			16	16	16	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Sidorowicz Józef	" 1	30	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Niewiadomski Walenty	" 2	30	20	20	20	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Motylewski Klemens	" 3	30	20	20	30	18	18	20	20	17	14	14	14	14	14	14	14	14	
Solski Ludwik	" 4	28	20	20	25	13	18	18	20	16	13	13	13	13	14	14	14	13	
Jakubiczka Piotr	" 6	30	20	20	30	14	20	20	20	16	14	14	14	14	14	14	14	14	
Frankowska Anna	" 7	30	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Roźniatowicz Kazimierz	" 9	35	22	22	30	16	22	22	22	18	14	14	14	14	14	16	16	14	
Klimpel Wacław	w budzie nr. 1	25	18	18	20	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	12	
Schrenzel Feige	" 9	20	18	18	18	13	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Kochelles Jakob	" 10	24	18	18	18	14	18	18	18	16	14	14	14	14	14	15	14	14	
Luft Wolf	" 12	22	18	18	20	15	18	18	18	18	13	14	13	14	14	14	14	13	
Klimpel Tomasz	" 13	25	18	18	20	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	12	
Gołebski Antoni	w budzie nr. 2	30	20	20	20	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Lunda Katarzyna	" 3	25	20	20	30	14	18	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Gurski Józef	" 4	35	18	18	30	14	18	18	18	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Michoński Franciszek	" 5	30	20	20	20	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Mokrzycki Karol	" 6	30	20	20	30	14	20	18	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Danielski Franciszek	" 7	30	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	
Lipanowicz Jakob	" 8	30	20	20	30	14	20	20	20	18	14	14	14	14	14	14	14	14	

Z urzędu targowego stołecznego miasta Lwów, dnia 2. listopada 1859.